

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы
Важашур авыл жирлеге Советы

КАРАР

30 май , 2025 ел

№15

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге территориясендә хужасыз күчесез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибен раслау турында

Россия Федерациясе Гражданлык кодексы нигезләмәләренә таянып, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 ноябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Күчесез милекне дәүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы федераль законнарга, Дәүләт теркәве, кадастры һәм картография федераль хезмәтенең 2023 елның 15 мартандагы П/0086 номерлы боерыгы нигезендә, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы «Важашур авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге территориясендә хужасыз күчесез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү ТӘРТИБЕ (1 нче күшымта);
2. Элеге карап рәсми басылып чыккан көненнән законлы көченә керә.
3. Элеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга һәм Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.
4. Элеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Важашур авыл жирлеге
башлыгы

П.Л. Иванов

Кукмара муниципаль районы
Важашур авыл жирлеге
Советының 2025 елның 30
маенданы 15 номерлы Каарына 1
нче күшымта

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге
территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль
милеккә рәсмиләштерү
ТӘРТИБЕ**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге территорииясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибе (алга таба – Тәртип) Россия Федерациясе Гражданлык кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Күчемсез милекнә дәүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июлendәге 218-ФЗ номерлы Федераль закон, «Хужасыз күчемсез эйберләрне исәпкә алу тәртибен билгеләү турында» Дәүләт теркәве, кадастры һәм картография федераль хезмәтенең 2023 елның 15 мартандагы П/0086 номерлы боерыгы нигезендә эшләнгән һәм Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге территорииясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау тәртибе, аны исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибен билгели.

1.2. Әлеге Тәртип Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге территорииясендә урнашкан милекчесез яисә милекчесе билгесез булган күчемсез мөлкәткә йә милекчесе милек хокукиннан баш тарткан мөлкәткә кагыла.

1.3. Күчемсез мөлкәт объектларын хужасыз дип тану, хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын исәпкә кую һәм муниципаль милеккә кабул иту өчен документлар рәсмиләштерүне Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге Башкарма комитеты (алга таба – жирлек Башкарма комитеты) әлеге Тәртип һәм Россия Федерациясе Гражданлык кодексы, башка норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.4. Хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын ачыклауның, ачыкланган хужасыз күчемсез мөлкәт объектларына муниципаль милек хокукин рәсмиләштерүнең төп максатлары һәм бурычлары булып түбәндәгеләр тора:

- файдаланылмый торган мөлкәтне ирекле гражданнар әйләнешенә керту;
- мөлкәтне нормаль һәм имин техник эксплуатацияләүне тәэмин иту;
- муниципаль мөлкәттән файдалануның нәтижәлелеген арттыру;
- Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге территорииясен төзекләндерү һәм тиешле торышы;
- «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясы

нигезендә билгеләнгән жирле әһәмияттәге башка мәсьәләләрне хәл итү.

1.5. Элеге Тәртип белән жайга салынмаган хужасыз күчемсез мөлкәтне муниципаль милеккә кабул итү мәсьәләләре Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары белән жайга салына.

2. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау тәртибе, аны исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибе

2.1. Хужасызылык билгеләре булган күчемсез мөлкәт турында мәгълumatлар түбәндәгечә килергә мөмкин:

- Россия Федерациисе, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите башкарма органнарыннан;

- Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының жирле үзидарә органнарыннан, прокуратурадан;

- инвентаризация үткәру нәтижәсендә;

- Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлегенең инженерлык инфраструктурасы объектларында ремонт эшләре үткәргәндә;

- юридик һәм физик затларның гаризалары нигезендә;

- башка ысууллар белән.

2.2. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын ачыклау эшләрен оештыру Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге башлыгы (алга таба - жирлек башлыгы) яисә жирлек башлыгы вәкаләт биргән зат тарафыннан хужасызылык билгеләре булган күчемсез мөлкәт турында кергән белешмәләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.3. Ачыкланган хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү жирлек Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.4. Хужасыз күчемсез мөлкәт объекты турында мәгълumat алган көннән алыш 10 эш көне эчендә жирлек башлыгы яисә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат, кергән мәгълуматны, 1 нче күшымтада каралган форма буенча хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау буенча АКТ төзеп, объект урнашкан урынга барып тикшерә.

2.5. Хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау акты төзелгәннән соң, жирлек Башкарма комитеты йә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат 10 эш көне эчендә хужасыз күчемсез мөлкәт объектлары турында мәгълumatны төгәлләштерү һәм тулыландыру эшен башкара, күчемсез мөлкәт объектының милекчесе булмавын яисә аның милекчесе билгесез булуын, яисә милекчесе аңа милек хокуқыннан баш тартуын раслый торган документлар жыя.

Күчемсез мөлкәт объектының милекчесе булмавын яисә аның милекчесе билгесез

булудын раслый торган документлар булып түбәндәгеләр тора:

- элеге күчмез мөлкәт объекты федераль мөлкәт, Россия Федерациясе субъекты мөлкәттөң муниципаль мөлкәт реестрларында исәпкә алымаганлыгы турында Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның жирле үзидарә органнары тарафыннан бирелгән документлар;

- хокуклар Техник инвентаризация бюросы органнарында теркәлмәгән;

- күчмез милеккә хокукларны теркәүне гамәлгә ашыручы тиешле дәүләт органнары (оешмалары) тарафыннан бирелгән элеге күчмез мөлкәт объектларына хокукларның алар тарафыннан теркәлмәвен раслый торган документлар;

- күчмез мөлкәт объекты турында Күчмез мөлкәткә хокукларның тәм аның белән алыш-бираешләрнең бердәм дәүләт реестрыннан белешмәләр.

2.6. Милекченең күчмез мөлкәткә хокукларыннан баш тартуын раслый торган документ булып, милекченең күчмез мөлкәт объектына милек хокукуыннан баш тарту тәм элеге мөлкәтне хужасыз буларак исәпкә куюга ризалыгы турында (милекче бу мөлкәткә милек хокукуыннан баш тарткан очракта бирелә) нотариаль таныкланган гаризасы тора.

Милекче – юридик зат мөлкәткә милек хокукуыннан баш тарткан очракта тәм милек хокукуы теркәлмәгән очракта, жирлек башлыгы йә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат ведомствоара хезмәттәшлек юлы белән түбәндәге документларны сората яки ала:

- милек хокукуыннан баш тарткан затның милек хокукуы булып раслый торган хокук билгели торган документларның күчермәләре;

- юридик затның гамәлгә кую документларының күчермәләре, юридик затны дәүләт теркәвенә алу турында таныклык, салым түләүченең идентификация номеры.

Милекче – физик зат мөлкәткә милек хокукуыннан баш тарткан очракта тәм милек хокукуы теркәлмәгән очракта, жирлек Башкарма комитеты йә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат ведомствоара хезмәттәшлек юлы белән түбәндәге документларны ала:

- милек хокукуыннан баш тарткан затның милек хокукуы булып раслый торган хокук билгели торган документларның күчермәләре;

сората:

- физик затны юридик зат төзөмичә эшмәкәр буларак теркәү турында белешмәләр;

- гражданың шәхесен раслый торган документ күчермәсе.

2.7. Күчмез мөлкәт объектының милекчесе турында мәгълүмат алынган очракта, тиешле объектны хужасыз буларак исәпкә кую өчен документлар жыю эше туктатыла, бу хакта хужасыз күчмез мөлкәт турында белешмәләр биргән затка хәбәр ителә.

2.8. Элеге Тәртипнең 2.5 пункттында курсәтелгән очрактан тыш, хужасыз күчмез мөлкәт объекты турындагы белешмәләрне тикишерү чаралары тәмамланганнан соң 10 эш

көне эчендә жирлек Башкарма комитетының күчемсез мөлкәт объектын хужасыз дип тану һәм аны Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге территориясендә урнашкан күчемсез мөлкәтнең хужасыз объектлары реестрына (алга таба - Реестр) керту турында карары чыгарыла.

2.9. Реестрны алыш бару 2 нче күшымта белән расланган форма буенча жирлек Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.10. Күчемсез мөлкәт объектын хужасыз дип тану турында жирлек Башкарма комитеты карары кабул ителгән көннән алыш 30 эш көннән дә соңга калмычча, жирлек Башкарма комитеты Техник инвентаризация органнарында кадастр һәм техник паспортлар һәм планнар әзерләүгә заказ бира. Техник инвентаризация үткәру һәм кадастр һәм техник паспортлар әзерләү әшләре жирле бюджет акчалары исәбеннән башкарыла.

2.11. Хужасызлык билгеләре булган мөлкәтне жимерү (югалту) куркынычын булдырмау, гражданнар гомеренә һәм сәламәтлегенә турыдан-туры куркыныч тудыра торган авария хәлләре килеп чыгу һәм алардан килгән зыяннарны бетерү максатларында (тормышны тәэммин итү объектларын, инженерлык инфраструктурасын һәм төзекләндерү объектларын тиешле хәлдә тоту өлешендә) ьирлек Башкарма комитеты әлеге мөлкәтнең сакланышын әлеге максатларга бүләп бирелгән жирле бюджет акчалары исәбенә һәм чикләрендә тәэммин итә.

Ачыкланган хужасыз жылылык чeltәrlәren карап totu һәм аларга хезмәт күрсәту күрсәтелгән хужасыз мөлкәткә муниципаль милек хокуки танылганчы, «Жылылык белән тәэммин итү турында» 2010 елның 27 июлендәге 190-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

Кайнар су белән тәэммин итүнен, салкын су белән тәэммин итүнен һәм (яисә) су түгүнен үзәкләштерелгән системаларының, шул исәптән, аларны эксплуатацияләү юлы белән су белән тәэммин итү һәм (яисә) су чыгару тәэммин ителә торган сууткәргеч һәм канализация чeltәrlәrenенең ачыкланган хужасыз объектларын, шул исәптән сууткәргеч һәм канализация чeltәrlәrenенең ачыкланган хужасыз мөлкәткә муниципаль милек хокуки танылганчыга кадәр яисә Россия Федерациясе граждан законнары нигезендә мондый объектларны калдырган милекче аларны биләүгә, файдалануга һәм алар белән эш итүгә алганчыга кадәр карап totu һәм аларга хезмәт күрсәту «Су белән тәэммин итү һәм ташландык сularны азыу турында» 2011 елның 07 декабрендәге 416-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.12. Ачыкланган күчемсез мөлкәт объектын исәпкә кую Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтененең «Хужасыз күчемсез әйберләрне исәпкә алу тәртибен билгеләү турында» 2023 елның 15 мартандагы П/0086 номерлы боерыгы нигезендә жирлек Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.13. Хужасыз күчемсез мөлкәт объектын исәпкә куйган көннән соң бер ел узгач, жирлек Башкарма комитеты мондый объектка муниципаль милек хокукин тану турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итә.

Ачыкланган электр чeltәre хужалыгы объектларын һәм башка линия объектларын исәпкә кую «Электр энергетикасы турында» 2003 елның 26 мартандагы 35-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә жирлек башлыгы яки башлык вәкаләт биргән зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Линия объектларына карата хужасыз күчемсез әйбер исәпкә куелган көннән алыш

кыскартылган срок өч ай билгеләнгән, шул вакыт узгач, жирлек башлыгы йә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат муниципаль милек хокукуын тану турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итә ала.

2.14. Хужасыз күчемсез мәлкәт объектларын муниципаль милеккә кабул итү 2.12 пунктында күрсәтелгән гаризаны карау нәтиҗәләре буенча чыгарылган законлы көченә кергән суд карары нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.15. Күчемсез мәлкәткә хокукларны дәүләт теркәвенә алуны гамәлгә ашыруучы органның муниципаль милек хокукуын дәүләт теркәвенә алу чарагары муниципаль милек хокукуын тану турындагы суд карары законлы көченә кергән вакыттан алыш 10 эш көне эчендә жирлек Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.16. Муниципаль милек хокуки теркәлгәннән соң, жирлек Башкарма комитеты 10 эш көне эчендә объектны Реестрдан төшерү һәм муниципаль мәлкәт реестрына кертү буенча чаралар үткәрә.

2.17. Муниципаль милек хокуки теркәлгәннән соң, Башкарма комитет әлеге күчемсез милек объектлары астындагы жир кишәрлекләрен муниципаль милеккә рәсмиләштерү буенча чаралар үткәрә.

Хужаңыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу hәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибенә 1 нче күшымта

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге
территориясендә хужаңыз күчемсез мөлкәтне ачыклау
АКТЫ**

«___» _____ ел . _____

Мин, _____

(ФИО hәм вазыйфасы күрсәтелә)

кергән гариза (мөрәжәгать) нигезендә _____

(керү номеры ____) хужаңызлык билгеләре булган күчемсез милек объектын тикшереп чыктым.

Мөлкәт исеме _____

Мөлкәтнен урнашу урыны _____

Мөлкәткә кыскача характеристика _____

Милекне хужаңыз милеккә керту билгеләре _____

Милекнен элеккеге хужаңы _____

Милек кайчаннан бирле хужаңы _____

Хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибенә 2 нче күшымта

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге
территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәт объектлары
РЕЕСТРЫ**

N т/б	Объектның исеме	Объектның урнашу урыны	Объектка кыскача характеристика	Объектны хужасыз дип тану турында администрация каары номеры, датасы	Теркәү органында исәпкә кую датасы	Искәрмә
1	2	3	4	5	6	7